

IGNOTUS.

**A SLEMIL
KESERVEI.**

GRILL KÁROLY
KIRÁLYI UDVARI KÖNYVKERESKEDÉSE
BUDAPEST

1891.

Ára füzve 1 frt, diszkötésben 1 frt 80 kr.

IGNOTUS.

**A SLEMÍL
KESERVEI.**

BCU Cluj-Napoca

RBCFG201301462

GRILL KÁROLY

KIRÁLYI UDVARI KÖNYVKERESKEDÉSE

BUDAPEST

1891.

164036

Brünaer Adolf nyomdája.

A SLEMÍL
KESERVEI.

L. R. BARÁTOMNAK.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A slemíl zsidó szó. Olyat jelent, akinek minden dolgára ott leselkedik a balság; aki, mert nem bizik magában, nem is jut semmire; aki öntudatosan élhetetlen. És ebben más, mint a balek, akinek nevét talán jobb szívvvel venné a magyar olvasó. De más a slemíl és más a balek; ha az életet valami nagy matematikai levezetéssel vetjük egybe: a balek azért nem boldogul, mert nem tud semmi művelethez, — míg a slemíl biztos kézzel és lábbal hatol által a gyökök és logaritmuskok rengetegjén, de a baleredménytől való féltében valami mellékes kis összeadást vagy különösen osztást csakugyan el is vét és így jut hamis eredményre. A balek mer,

de nem tud; a slemíl tud, de nem mer.
Vagy ha mer, rosszkor.

Legyen kimentőm az is, hogy például a német és a franczia irodalmi nyelv polgárának fogadta a slemílt. (Chamisso, Heine, Bourget.) Ha az én Slemílkém nem kedvelteti meg magát, az mutatja csak igazán, hogy slemíl — és akkor aztán akár Tuhutumnak is híhatnák!

Budapesten, 1891, július havában.

PROLÓG.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Régi bajrul régi nóta.
Szürke felhő permetegje
Földre hullik, egyre gyérül,
Köd meg pára lesz belőle,

Gőzbe vonja és megüli
A nagyváros minden útját
És pocsékká áztat minden
Házat, embert és lovat,

És pocsékká áztat minden
Kedvet, vágyat, eszmelánczot,
Képzelődést, nagyravágyást —
Káromkodni sem tudok.

Nem vagyok már don Quijote,
 Nagyralátó terveimtül,
 Fierabras balzsamátul
 Most is bánt a macskajaj,

Vézna termetem nem ékes
 Sancho Panza potrohával;
 A közömbös, egyre tűrő
 Rocinante, az vagyok.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mint a boldogult Horáczius
 Vastag ujján úszóhártyát,
 Puha testén hattyutollat
 Sarjadozni érezett:

Engemet zabérezemények
 Abrakálma ringat el —
 Hajt a lelkem a kovácshoz:
 Patkoljál meg, ó kovács!

Álom a zab, álom. Ámde
 Hogyha nem is lesz mit ennem,
 A bogáncsot rágó szürkét
 Szörnyü egy mód megvetem.

És legyen bár hivatalban,
 Napilapnál, hadseregnél;
 Hadd pereljen, hadd tanítson,
 Kuruzsoljon ez meg az;

Sőt regényt, meg vígjátékot
 Irjon élelmes poéta:
 Üdvöt, vágyat, lángszerelmet
 Ésatöbbit zengek én!

Nyájas olvasó, ki eddig
 A nevem nem ünnepelted,
 Sőt eléltél a'ne'kül, hogy
 Tudtad vón', hogy létezem,

Századvége morájában
 Jól tudom, nem érdekelhet
 Ózenéjü hangszeremnek
 Régi hangu éneke,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

S nem nehéz lesz rám idézned
 A nagy német röpke szóját:
 A mi jót beszélsz, nem új az
 S a mi újat, az nem jó.

Ó mi furcsa, hogy ti épen
 A költőtül kértek újat!
 Mikor éltünk tünde álma
 Olyan régi egy dolog,

Mikor olyan régi minden
 Amitől dal kél az ajkon!
 Uj talán a kedv, a bánat,
 Uj talán a szerelem?

Uj talán a hon szerelme,
 A virág meg a madárdal,
 Uj talán a fényes égnek
 Annyi méla csillaga?

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Uj talán, hogy szenved a jó
 S a rossz a diadal?
 Amit türtök, amit éltek,
 Az az élet uj talán?

Minden elmúlt ezredévek
 Minden elhalt nemzedéke
 Azt találta itt a földön
 Amit ti találtatok,

Küzdtek úgy, ahogy' ti küzdtek,
 Öltök úgy, ahogy' ti öltök,
 Törtök úgy, ahogy' ti törtök
 Czélt nem érve sohasem —

És a cél, amelyre törtök
 Uj talán? A vad szegények
 És a büszke gazdagoknak
 Harezi pártja uj talán?

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Uj talán a munka kinja?
 Uj talán a jog bilincse?
 Uj a vágyak szomjazása?
 Uj a meddő epedés?

Uj talán, hogy mindig voltak
 Kórepéjü The szítészek,
 Akik tajtéktúrva hallák
 A királyok dolgait?

Rajta, rajta! Mint Odüsszevsz
 Fogd a pálczád' a latorra
 S verd beléje, hogy megértse:
 Mindig új, ami örök!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ELSŐ ÉNEK.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy
Ifju ember, akit apja
És az anyja s a rokonság
Mindig úgy hitt, hogy Emíl,

Ám tapasztalt jóbaráti
Két betűvel megnövelték
E költői szép nevet
S elnevezték őt Slemílnék.

Furcsa név, tagadhatatlan;
Semmiképen sem hizelgő!
Ha fiam lesz, nem nevezem
Soha err' a névre őt.

Mennyi név van a világon
 Nagy dicső és tettekeltő!
 Hogy ne mondjak többet: itt van
 Viktor és Bazíliusz,

Konsztantínusz, Augusztínusz
 Szigfríd, Gottfríd, Teofilusz,
 Dionízusz, Dominikusz,
 Benediktusz és Leó —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

De mihaszna felruházni
 Bármilyen fényes, büszke névvel,
 Aki teljes életében
 Nem leszen más, mint slemíl?

Milyen slemíl volt a Slemílkénk
 Már kicsiny gyermekkorában!
 A verésben nincs olyan faj,
 Amit ő meg nem kapott,

Nincs a gyermekszívnek annyi
 Búja, kínja, gyötredelme,
 Hogy ne lett vón' mindegyiktől
 A gégéje keserű,

S a magyar nagy rónaságból
 Ujra sós tenger lehetne,
 Ha ott gyültek volna össze
 Titkon ejtett könnyei.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mint kívánja minden gyermek
 A madárnak szárnyait!
 Hogy' szeretné átrepülni
 Nagy merészen a leget —

Ó a mi kicsiny Slemilünk
 Sohse kelt vón' ilyen útra,
 Mert az ekkép exponált lény
 Mindenünnen látható,

És kitünt vón', amit olyan
 Féltné és vigyázva rejtett:
 Hogy hiányos a ruhája
 S a czipője is lyukas.

Anyakéz nem varrta össze
 A nadrágja sebeit,
 Nem simítá homlokárul
 A korán ért sok redőt;

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A homályban ifju lelkét
 Anyaszó sohsem vezette,
 S anyacsók nem édesíté
 A fiú keserveit.

A' biz úgy van: az anyáknak
 Egyéb dolguk is akad, —
 Nem elég baj, hogy a gyermek
 Annyit ront a bájukon?

'Sz épen ez volt a slemilség :
 Apja is volt, anyja is volt,
 Mind a kettő szép is, jó is,
 Mégse' voltak szülei,

Volt szobája, volt kis ágya,
 Ámde nem volt otthona ;
 S bár zsebpénze volt busásan,
 Pénze nem volt sohasem.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pènz ne'kül pedig, világos,
 Nem lehet el a gyerek sem,
 Amit ó mi szörnyü gyakran
 Érezett a kis Slemíl,

Amikor pirúlva látta,
 Hogy' segélnek fel barátot,
 Hogy' köszöntenek tanítót
 Nélküle a társai.

Mint regényes hőshöz illik
 A Slemílke is került
 Bús magába elvonulva
 Könnyüvérü társait,

És feledve kis jelenjét,
 Gyermekálmok czifra fényes
 Sok kövéből összeépült
 Jövőjébe menekült.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nem, nem mintha a szivében
 Sohse' keltek volna vágyak,
 Ujjongásra, társaságra,
 Szeretetre szomjazók,

Ó de félt a boldog társak
 Duzzadó nagy erejétől,
 Félté kedvük lobbanását
 S elbizott nyers szavukat.

Mint a lepke színe bágyad,
 Hogyha súlyos kéz lefogja
 És lesöpri durva újjal
 Szárnya könnyü hímporát,

Úgy lebágyadt a fiú is,
 Hogyha gúnyos szóval érték
 És a kínzók karma közzül
 Szárnyatépve ment tova.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Szárnyatépve, kedveszегve,
 Szembehúnyva, — néha irigy
 Égő indulatra gyúlva :
 Így töltötte napjait.

Nem ugy nőtt fel, mint a rétnék
 Ápolatlan vadvirága,
 Melynek bárha van tövisse,
 Van virágzó ereje :

Mint a pinczék növénye
Gyenge, síma és erőtlen,
Halovány volt, keserű volt,
Gyorsanérett és beteg.

MÁSODIK ÉNEK.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Hogyha végre áttanultad
A lélektant és a boncztant,
A physiologiát és
Az embryologiát,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ha beláttad, hogy az ember
Csak magasabb fajta állat,
Alvó, évvő, szaporuló
Közönséges szervezet:

És beláttad, hogy például
A szem kék vagy barna színe
Nem egyéb, mint az irishez
Tapadó föstékanyag,

Olyankor esik meg rajtad,
 Hogy egy női emberállat
 Kékpigmentumos szeméből
 Útrakél egy fénysugár

És olyan forró erővel
 Irritálja a retinád',
 Hogy sötétség száll agyadra
 És szivedbe szerelem. —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ládd-e, olvasóm, ha rajtad,
 Aki olyan nagy tudós vagy,
 Olyan bölcs és olyan művelt,
 Oly tapasztalt és blazírt,

Hogyha rajtad is megeshet,
 Hogyha téged sem kerül el:
 Ne csodáljad, hogy Slemílkén
 Is megesett ez eset!

És ne vesszed a türelmed'
 Aki meg nem szoktad eddig,
 Hogy gyerektörténetekkel
 Támadják figyelmedet,

S akinek nincs érkezésed,
 Hogy magad dolgán törődjél,
 Tőled kérik, hogy figyeld egy
 Kis fiúnak életét.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Volt idő, eszedbe jusson,
 Hogy te is még gyermek voltál,
 Lármakeltő, lepkehajtó
 Vagy magadba zárkozott:

Nem szorúlt-e össze szíved,
 Nem vonaglott gyermekajkad,
 Mikor a nagyok nem érték
 Kis szíved nagy bánatát?

Lehetett tán tizenhárom
 Éves már a furcsa ifju,
 Hogy egy gyermektársaságba
 Kényteték nagy nehezen

S ottan állott nagy mogorván
 Egy sarokba elvonulva,
 Mindenektől elhagyatva,
 Részt nem véve semmiben.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

De a házi kis kisasszony
 Szánva nézte a szegényt
 — Nem tűrhette, hogy szalónja
 Diszharmónikus legyen —

S fölkeresve a sarokban
 Azt a mord kis elhagyottat,
 Megkisérlé szóba fogni
 S tánczba vonni a fiút.

Hősünk szégyenére mondom,
 Hogy egy kukkot sem felelt
 És a kedves szánalomra
 Semmikép sem reagált,

És a kis lyány nemsokára
 Ott is hagyta a faképnél —
 Ám a kis Slemíl szívében
 Szőke képe ott maradt.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Szerelem! te szép hazudság,
 Megalázó édes érzés,
 Amelytől a férfiszívben
 Undor és vágy kél vegyest:

Mit akarsz egy kis fiúnak
 Éretlen darab szívetől?
 Mért kinoznod, összetörnöd
 Egy arasznyi kebelet?

Nem is olyan szerelem volt
 Ami a fiúban égett,
 Mint milyen hevülve érzünk
 Mi okosak és nagyok,

Nem leány volt néki a lyány
 És nem a nőt kérte rajta:
 A napot imádta benne,
 A világot, a reményt.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mint a rengeteg sötétjén,
 Térdrogyasztó tévetegjén,
 Vágyva-kért és százszor áldott
 A kicsillant napsugár,

Biztosabb volt lába lépte,
 Harczerakészebb volt a karja,
 Hogyha rája a leánynak
 Pillantása ragyogott.

Hogyha vidám kaczagók közt
 Ő magában volt mogorva,
 Hogyha sérték, hogyha bánták,
 Mellőzték igaztalan':

Kárjavító irgalomnak,
 Csudatékony szent igazság
 Földönjáró angyalának,
 Annak nézte azt a lyányt.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Téved, aki él a hitben,
 Hogy Slemilke mindent megtett,
 Hogy szerelmét fölkeresse
 És magához kösse le —

Nem biz' ő, sőt vajmi gyakran
 Úgy esett találkozásuk,
 Hogy Slemil úr nagy közönnyel
 Egy — plakátot olvasott!

Ó de hogyha tovatűnt már
 Könnyü lépttel a leányka,
 A fiú szorongó szívvvel
 Követé őt messziről,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

És ha hazatért ilyenkor,
 Annyi furcsa vers szövődött,
 Annyi kis levél iródott
 És jutott a tűzbe mind!

Annyi álom színeződött,
 Mely vitéz magát mutatta,
 Amint seregeknek élén
 Győzödelmes harcza jár

S a kis lábakhoz lerakja
 Hét ország gyémántadóját:
 „Hét királyság hős urának,
 Légy királyném énnekem!”

Ez merész tán, — de Slemilke
 Megvetette a reálist;
 Souverainül megvetette
 Például az iskolát,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

És önálló bölcseséggel
 Alkotá meg órarendjét:
 Nappal a lyánykát kísérte,
 Éjjel pedig olvasott.

És mikor Slemil elérte
 A kamaszkor bús szakasszát,
 Akkor is sok verset irt még —
 Az igaz, hogy jobbakat;

Akkor is szőtt számos álmot,
 Igaz, hogy nem oly merészet, —
 Akkor is szerelmes volt ő
 S akkor is csak messziről.

Rá nem tudta magát szánni,
 Hogy a társaságba menjen,
 Mikor ottan rápiríthat
 A legotrombább suhancz,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Csak azért, mert jobban tánczol,
 Csak azért, mert pergőbb nyelvü,
 Csak azért, mert lába hosszabb,
 És ruhája díszesebb.

Néha olyan messze tartott,
 Hogy felért az emeletre
 És a csengő sárga csontját
 Majd hogy meg nem nyomta már,

És kihallá zshivaját a
 Kedvesével mulatóknak,
 Akiknek legtöbbször
 A kis ujja többet ért:

S ebb' a perczbe' már is érzé
 A zavar nebez nyomását,
 Ahogy arczát elpirítá
 És dobogtatá szivét,

©CU Chaj / Central University Library Chaj

Érezé, hogy játékrontó
 Lesz a vidám társaságban —
 Visszaretent, visszalépett,
 Megfordult és hazament.

És az évek, nem törődve
 Az ujságnak ingerével,
 Egyre tűntek, bár futásuk
 Rég elcsépett egy dolog,

S bár ezerszer volt megírva
Rimmel ép úgy, mint anélkül:
A Slemil is évrül-évre
Nőtt — igaz, hogy nem nagyot.

HARMADIK ÉNEK.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Jer, Slemílke, fogd a széket,
Ülj le mellém és feleljél
Nyilt szavakkal: nem slemílség
Ez az ilyen szerelem?

Sohse lázadt föl tebenned
A husz éves büszke férfi,
Ha bolyongó sétaúton
Kergetéd a lány nyomát?

Egy barátod épen tegnap
Szöktetett meg egy varrólányt,
Másik ellen ép ma lesz az
Apasági tárgyalás,

És te ép ma számitád ki
 Pontosan, hogy még szerencse,
 Hogy ha minden ötvenednap
 Pillanatra látod „Öt“!

Öt, kivel gyerekkorodban
 Két vagy három szót beszéltél,
 És attól a percztől fogva
 Nem gondolsz, csak öreá

BCU Cluj / Central University Library Cluj

És azóta már hat éved'
 Háza táján ögyelegve
 Öt keresve, rája várva,
 Verscsinálva verted el!

Ó Slemíl, a halhatatlan
 Istenek mennyit nevetnek
 Hogyha szellős csarnokukból
 Letekintenek reád,

És rohanni látnak egy-egy
 Ismerős ernyő nyomába,
 Mely elől ha szívdobogva
 Már kitérni nincs időd,

Akkor látod át ijedten,
 Hogy nem a lyány tünt elédbe,
 Ám előtted áll az anyja
 És a nagymamája is,

CCU Cluj / Central University Library Cluj

És a két hölgy gyanakodva
 Nézi félszeg köszönésed':
 „Mi az ördögöt kereshet
 Mindig itt ez a fiú?“

És ugyan mi jód van abban,
 Hogyha őt magát találod?
 Mindenik találkozással
 Nem gyarapszik-e bajod?

Újévkor te nem köszöntél,
 Februárban ő nem látott,
 Márcziusban meg elejtéd
 Előtte a kalapod,

S mikor végre áprilisban
 Egész perfekten köszöntél,
 Köszönésed viszonzozta
 Nem csak ő, — egy hadnagy is!

Erre az esetre lettél
 Ágyba'fekvő nagy beteggé
 S ilyen édes gondolattal
 Sírtad át az éjeket:

Hogy mig itten forgolódva
 Lázban éged át a májust,
 Addig ottan az a hadnagy
 Tudja isten, mit csinál!

Légy, fiam, nyugodt; a hadnagy
 Nem csinált ott semmi ollyat,
 Amit egy kis akarattal
 Ne tehetnél meg te is:

Azt tevé, hogy általtánczolt
 Kedveseddel két élite-bált,
 — Erre a jó ideára
 Rájuthattál vón' te is —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

S erre munkadij fejében
 Meghivást kapott a házhoz,
 — Udvarolj csak a mamának,
 Néked is kijut e kegy:

S ekkor egy vasárnap délben
 A visite zürös zajában
 Megvallhatod kedvesednek
 Szíved összes bánatát,

És boglyas fejed' lehajtva
 Mondhatod majd hön susogva:
 „Légy az én kis feleségem,
 Várj reám, míg megnövök!”

De te félsz a társaságtól,
 A nevétől is szaladsz már
 És ha mégis belefognak,
 Meg nem állod a helyed’;

S a'helyett, hogy kedves volnál,
 Pajkos, élczes és negédes,
 Sok bolond különczküdéssel
 Leplezed a zavarod’,

Úgyhogy, hogyha általában
 Észrevesznek a leányok,
 Azt gondolják: „bár csak itt ne
 Volna már e bús kamasz!”

Ládd, hisz azt elismerem, hogy
 Álmaidnak tartományán
 Úr vagy, nagy, dicső, hatalmas,
 Fényes és korlátatlan,

Ó de jobb vón', hogyha e' hely'tt
 Megaláznád büszke fődet
 És letennél egyhuzomban
 Vagy három szigorlatot,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

S a' helyett, hogy egyre írnod
 A sok bánatos poémát,
 Szidva sorsod', a miért Őt
 Soha el nem érheted,

Kutyabőrrel a zsebedben
 Megkérnéd kis szőke, bájos
 Ideáloznak reális
 Ősz apjától a kezét. —

Gyakran szállt Slemil magába,
Gyakran siratá meg éltét,
Áthenyélt sok drága napját
S átvirrasztott éjeit,

És ilyenkor vad szitokkal
Átkozódva meggyülölte,
Aki, bárha öntudatlan',
E leromlás oka volt.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

De azért egyet se lépett,
Hogy feledje, vagy elérje,
Inkább irt tizenkét verset,
Mint egy disszertációt;

És a könnyü gyűlölséget
Leveré a mély rajongás,
S újra epedett utána,
Ujra róla álmodott.

Véle járt a lyánynak képe
Minden utján, minden álmán,
Meghallgatva a fiúnak
Nagy magánbeszédeit,

Aki mindazt, mit a költők
Évek ezrén összeszóttek
S mit maga rajongva képzelt,
Mind e képhez álmodá;

Földerité égi fénynyel,
Fölsruházza égi bájjal,
Ugyhogy abban nem maradt már
Többé semmi emberi,

Nem volt más, mint a Slemílke
Vágyainak alkotása,
Mit magának ő teremtett,
Melyre néki joga volt!

Mindezekről a szép lyánynak
Nem volt semmi tudomása;
Nem is tudta, hogy ő milyen
Égi lénynyé változott,

Valaminthogy azt se sejté,
Hogy ő annyi éven által
Élt együtt egy nagy költővel,
Kinek órá joga van!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

NEGYEDIK ÉNEK.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Egy napfényes nyári reggel,
Jobban mondva délelőttön,
Hogy Slemél egy nyaralói
Lóvonatra felkapott,

Majd beszédült a konduktor'
Erre nem szokott karjába :
Egy ablaknál véle szemben
Ült a százszorszép leány.

Fényben ült ott, kis világos
Délelőtti toiletteben —
Ily ruhában mindenik nő
Emberibb s elérhetőbb ;

És hogy a közeledésnek
 Utját semmi el ne állja,
 Nincs körötte senki és csak
 Egy kis öcscseé a garde.

A Slemílnék szive dobbant :
 Im, elérte élte czélját !
 Hámba fogni a szerencsét
 Itt van, itt az alkalom !

BCU Cluj / Central University Library Cluj

S azt se tudva, hogy mi módon
 Kezdi majd meg a beszédet,
 Megbotolva, nagy robajjal
 Benyitott a kocsiba.

Fölriadt a zajra a lyány,
 Föltekintett a fiúra,
 Köszönését elfogadta —
 Látszott, hogy fölismeri ;

Sőt mikor az elfogultan
 Közeledni sem mert hozzá,
 S egy sarokba megvonulva
 Lopva pillantott reá,

Egy hívó fejmozdulattal
 Odainté őt magához —
 A fiúnak szive dobbant:
 Itt van, itt a pillanat!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Jaj, de amit annyi éven
 Át ez alkalomra gyűjtött,
 Mind az ötlet, mind a szellem
 Cserbe' hagyta czudarul,

És olyan mély bensőséggel
 Kezdte meg — a hallgatást,
 Hogy a lyánynak kellett végre
 A beszédbe fognia.

„Hogy' van, X. úr?“ szolt a szép lyány
 A szalónhölgy mosolyával,
 Melyben összeforrva rezdül
 Pajkosság és unalom — —

Hogy' vagyok? Boldog vagyok,
 Hogy szemedbe nézhetek,
 Félczipós kis lábaidhoz
 Akarok lehullani;

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Hogy' vagyok? Boldog vagyok,
 Vad, rajongó és szerelmes,
 Selyemkeztyús kis kezedre
 Akarok leomlani;

Hadd boruljon rám hajadnak
 Csudaselymes szőke leple
 Míg beszívom nedves bársony
 Ajakad lehelletét

És karomba zárva téged,
 Bágyadó szemem lehunyva
 Fölcsicsergő, szívbecsengő
 Szavaid' hadd hallgatom — —

Mind e dolgokat Slemíl úr
 Csak magában gondolá,
 Amig akadozva így szólt:
 „Ó, köszönöm, jól vagyok.“

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Hát kedves nővére hogy' van?“
 „Köszönöm, — hát jól van ő is,
 Bár igaz, hogy a napokban
 Egy kicsit gyengélkedett.“

„Hova mennek most a nyáron?“
 [Arra mé'k, amerre te,
 Ha nem köllök kedvesednek,
 Hadd követlek, mint ebed — —]

„Az anyám meg a testvérem
 Úgy hiszem, Szliácsra mennek,
 Én pedig majd az öcsémmel
 A városban maradok.“

„Hát milyen pályára ment ön?“
 „Én, nagysád, jogász vagyok,
 És ha isten úgy akarja,
 Nemsoká' ügyvéd leszek.“

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Ó hisz akkor nemsokára
 Nagy partie lesz, várvakivánt,
 Ünnepelt, körülrajongott,
 Büszke, gőgös épouseur!“

Erre nem felelt Slemíl úr,
 Nem felelt, hanem nagyot nyelt,
 És pirúlva, mély zavarban
 Lesüté a szemeit,

És hiába, hogy tolúltak
 Ajakára a heves szók
 És a hosszás vágyódásnak
 Epedő sohajjai,

És hiába ösztökélte
 Vallomásra önnön szíve
 És a szép lyány hallgatása —
 A Slemíl csak hallgatott.

BCV Cluj / Central University Library Cluj

„És hogy' áll a szerelemmel?“
 „Szerелеmmel, szerelemmel?
 Ó, nagysád, a szerelemben
 Úgy hiszem, slemíl vagyok!“

Itten megszakadt beszédük
 Gyenge kurta fonala,
 Az uton szemben jövőket
 Nézte kémlőn a leány,

Nem talál-e ismerősre,
 Akit kedvesen köszöntsön —
 A fiú meg elfogultan
 Hallgatott, csak hallgatott.

Átczikázott bár agyában,
 Hogy nem így gondolta ő ezt,
 Ezt az annyi éven által
 Várva-várt találkozást,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

És a szép lány csak talán egy
 Biztató szót még ha szólna,
 Bátorodnék, és nem volna
 Veszve akkor semmisenem —

Ám a szép lány mitse mondott,
 A fiú meg néma csöndben
 Ült, mosolyra tuszkolt szájjal,
 Mint egy vidéki rokon . . .

Nem, a szép lyány szót se szólott
S hogy az állomást elérték,
Oda nyujtá a fiúnak
Búcsuzóra a kezét,

S míg amannak a szivéig
Ért a kís kéz könnyü terhe,
Szólt szelíden szánakozva:
„Isten önnel, kis slemíl!”

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ÖTÖDIK ÉNEK.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Gyere hozzám, ha az éjnek
Sűrű fátyla rejt vigyázva
S álmodó fák méla árnya
Eltakarja útadat,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Gyere hozzám — senki, senki
Meg ne tudja, meg ne lássa,
Meg se sejtse gondolatban,
Hogy mi boldogok vagyunk!

Vagy ha sért a titkolódzás
És ha dacz kell a szivednek
S nem törődöl a világnak
Sziszszzenő száz nyelvivel:

Gyere hozzám, ha az égnek
Csillagmécse már kiégett
S fennvirrasztva ablakomnál
Várom a kelő napot,

Gyere hozzám nyári hajnal
Illatában, lágy hevében,
Szerelemre, ölelésre
Tárva áll a két karom...“

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Más kié volt ez a napló,
Mint Slemilé? Hazaérve
Hogy magát végigvetette
Törtrugójú pamlagán,

És szemét hogy elborítá
Reszkető nehéz karjával,
Hogy az így támadt setétben
Fénygyűrűk röppentek el,

Megkisérlé azt az arcot
Elképzelve ujjalát
S azt az édes, édes hangot
Ujra visszahallani.

Majd lihegve, fuldokolva,
A saját kezét szoritya
Mormogá magában a szót:
Isten önnel, kis slemíl!

CC-0. Cluj Central University Library Cluj

Majd felugrott pamlagáról
És egy lap papírnak rontott
És keresztbe írt reája
Girbe-gurba sorokat,

Amelyekbe' meg volt írva
Minden szó, amit ma hallott
És beléjük írva minden
Vágy, kiáltás és sohaj,

Többrendbéli „ó“ és „hogya“,
 Ugyanannyi „édes, édes!“
 És töméntelen sok „szóke“
 „Imádlak“ és „meghalok!“

„Hát beszéltem volna véle?
 Hát nem álom? Hát valóban
 Ez a kéz az, mely kacsóját
 Búcsuzóul megfogá?”

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ez az ajk az, a mely hozzá
 Szólt, ha léhán és bután is,
 És, ha otrombán, ügyetlen —
 Ó de hozzá szólhatott?“

Majd meg aztán, hogy fejéből
 És szivéből és kezéből
 Csillapulva tűnni kezdett
 A mámor s az izgalom,

Átgondolta hidegebben
 A találkozást — s a szíve
 Balga szíve egyre jobban,
 Egyre jobban elszorult

Hisz' igaz, egy szép leánynak
 Nem muszáj azt észrevenni,
 Hogy nyomába évek óta
 Jár-e, nem-e valaki,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

De hiszen láthatta a sok
 Gyakor égő piruláson
 És ügyetlen köszönésen,
 Hogy szereti a fiú —

„Hisz láthatta a szememből,
 Hisz láthatta minden egyes
 Félszeg medvemozdulatról,
 Hogy rajongva szeretem,

És ha volna a világos
 Blouse alatt csak egy csöpp szíve,
 Mondhatott vón', hogy ha nem több,
 Egy vigasztaló betüt!

Nem, tudom, nem köllök néki!
 Mint a foghíjas kamaszszal
 Szól a háznak ismerőse,
 Úgy, csak úgy beszélt velem,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Szinte vártam, hogy föláll majd
 És kezét vállamra téve
 Rám szól: „Csak sokat tanuljál
 S jól viseld magad', fiam!”

Csak nem intett vón' magához,
 Csak nem vét az etikettenek
 Ilyen főtörvénye ellen,
 Hogyha férfinak tekint,

Csak talán nem fog beszédbe
 És nem szól a szerelemről,
 Ha nem tartja azt, hogy néki
 Veszedelmes nem vagyok?

Nem, tudom, nem köllök néki!
 Hiszen az ő társasága
 Nem az ényim és a szíve
 Mást kíván, nem engemet,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

S énnekem ha ez halálom,
 Vagy, mi rosszabb, ha kizüllök
 Tisztos emberek sorából:
 Mit törődik azzal ő?

Ó hisz ő is, ő is olyan,
 Ő is olyan, mint a többi,
 Ő sem angyal, ő se tündér,
 Ő is, ő is csak leány,

Ő is akkor hall, ha szólnak,
 Ő is akkor lát, ha tesznek,
 Őt se híja irgalomra
 A szavatlan fájdalom!“

Nyájas olvasó, belátod:
 Itt csak a Slemíl hibás,
 Rossz irányban elfogult és
 Nagyon igazságtalan,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mert először is: nem épen
 Kötelesség észrevenni
 Valamely egész közömbös
 Polgártárs magánbaját;

És másodszor meg: nem épen
 Kötelesség, szánalomból
 Az ő boldogsága végett
 A magunkét ölni meg,

Harmadszor: a társaságban
 A szokás nincs elfogadva,
 Hogy szerelmet ne az ifju
 Valljon, hanem a leány.

Mindezt általgondolá bár
 A Slemil, de mégis, mégis
 Marczangolta a megsebzett
 Hiuság és szerelem,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

És még egy találkozást, csak
 Azt reméllt a másik napra,
 S erre várva dőlt le, hogy majd
 Átviraszsza a nagy éjt.

HATODIK ÉNEK.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Rút idő van, szürke, gőzös,
Álmosító és lesujtó ;
Négy napon s négy éjszakán át
Egyre hullik az eső,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ami embert sírba dönthet,
Hanem a kukoriczának
Kitünő — s e gondolatban
Van valami emelő. —

Ó ti, akik úgy nevettek,
Ha az ifju a leánynyal
Az időről kezd beszélni
Életének tavaszán,

Azt kívánom egytül-egyig
 Nektek, rút hypokritáknak :
 E világi éltetekben
 Folyton essék az eső

És bizsergő túszerűséssel
 Át esernyőn és kabáton,
 Bőrön által és tüdőkön
 Töltse meg a csontotok'. —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Négy a napja, amióta
 Otthonn vesztegel Slemilünk,
 Szerellemmel a szivében,
 Káromlással ajakán ;

Négy a napja, amióta
 Egyre bámul a nagy égre :
 Nem nyomúl-e át a felhőn
 Csak egy tűnyi napsugár,

Hogy reménye volna, bárha
 Csak egy tűnyi, egy szemernyi,
 Hogy, ha pillanatra is csak,
 Megláthatja kedvesét.

Semmi, semmi! Nincs reménye,
 Ó de búja van temérdek —
 Ez kell még, e nedves gúnyú,
 Szürke állandó idő!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A sok évnek annyi vágya
 És kijátszott sok reménye
 Egyesülve fojtogatja
 Vasmarokkal a nyakát;

Tompa, ónos, nagy főfájás
 Zakatol nehéz agyában,
 Bősz düh kínja duzzogatja
 Homlokán az ereket,

És dühöngő nagy szerelme
 Tehetetlen forrongásban
 Szinte égő, bosszuvágyó
 Gyűlöletre változik.

„Mit vétettem, mit tehettem,
 Hogy megőrülök miatta?
 Ha a két szemem kiégett,
 Szebb attól az ő szeme?

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Hízik attól, hogyha én úgy
 Sorvadok, fogyok miatta?
 Jobban alszik, ha miatta
 Bögöm át az éjeket?

Több az elme az agyában,
 Több a szellem a szavában,
 Hogyha én itt ő miatta
 Romlok, züllök, butulok?“ — —

Ilyeket sok más egyébbel
 Dörmögött, öklét harapva,
 Majd magát egy székre yágva,
 Írt, amint következik:

„Fölbred bennem a vadállat,
 Ha az utczán szembentalállak,
 Az arczom hozzád oly közel,
 Hogy érezhetnéd, mint tüzel
 És köszönő karom remeg
 A vágytul, hogy öleljelek —
 Mi volna, hogyha rád rohannék,
 Ajkadra csókra csókot adnék?
 Mi volna, hogyha üldenélek,
 Tépnélek, halni küldenélek?
 Ha elkékülne hónyakad
 Szorító ujjaim alatt,
 S a miattad szenvedt sok órát
 Piros vérrel magad lerónád?

Ó, hogyha egyszer ezeket
 Az éveket meg perczeket,
 A napokat meg éjeket,
 Melyekben szívem vérezett
 Romlásomon, célom feledtén:
 Ha rajtad őket megvehetném!
 Ha dühöm égő indulatja
 Öklözne, tépne, fojtogatna,
 És ami bennem forr, a méreg
 Szived kirágva ölne téged!
 Vagy azt hiszed: nem vagy hibás?
 Nem bűn a báj, a csábítás?
 Nem orv, ki védtelenre tör?
 Nem gyilkos, aki szívet öl?
 Tünnél elémbé, hogyha leslek!
 Jönnél felém, mikor kereslek!
 Tünnél elém, jönnél felém,
 Lennél enyém, lennél enyém!

Úgy, úgy teszek! ha úgy esett,
 Hogy újra látlak, rádlesek,

Rádrohanok és rádtörök
 És csókolok — meg jó: ölk.
 Az ögyelgő nagy csöcselék,
 Mely észre sem vett tán elébb,
 Mig átrohantam sorait
 Utánad ott, utánad itt:
 Csak hadd ijedjen és hadd álljon,
 Hadd nézzen és hadd kiabáljon —
 Hogyha nem üdvözülhetek,
 Kárhosszam el, de teveled!
 Bűnhődnöd kell, mert nagy a vétked,
 Hogy oly nagyon szeretlek téged!“

„Úgy teszek majd!“ A leánynak
 Képe tűnt fel képzetében
 Ingerelve indulatját
 És kioltva az eszét —

„Úgy teszek majd!“ A leírás
 Csak hevíté szenvedélyét

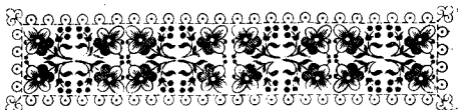
És a percz fellobbanása
Akaratba gyúlad át.

„Úgy teszek, ahogy' megirtam,
Úgy teszek majd!“ És ledobbant
És a padlón elterülve
Vonagolva zokogott.

HETEDIK ÉNEK.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sántikálj csak, jó trochæus —
A négy lábad hogyha biczczen
Vagy az oldalad nyilallik,
Bár caesurát nem kapott:

Sohse bánjad! Jobb a sorsod,
Mint lehordott jámbusimnak;
Boldog állat! ládd-e, téged
Nem ugat a kutya sem!

Hol is hagytuk el Slemílkét?
Úgy, igaz, a földön fekve.
Ime, nyájas olvasó, most
Más helyzetben látod őt.

Ottan áll egy utcza sarkán
 Kémlelődő, vizsga szemmel,
 Melyet piszkos úti porral
 Teleszór az esti szél,

S míg a szél nagyobbul egyre
 S a porfelhő is kavargóbb
 És az út sok karcsu fája
 Hajladozva bűg, recseg,

BCU Chaj / Central University Library Chaj

Hároméves kiskabátját,
 Melyrül a gombok lesírnak,
 Égő, fulladó nyakára
 Lázás ujjal hajtja föl.

A halánték lüktetése
 Tompán zúg le a fülébe,
 Könny csiklándik a szemében,
 Cserepes az ajjaka,

És a térde reszketését
 És a foga vaczogását
 Lábdobbantva, ajkszorítva,
 Szembehunyva küzdi le.

Hogy' került ő err' a helyre?
 Édes istenem, hisz' ebben
 Máskor talán nem is volna
 Semmi rendenkívüli,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Hiszen évek töltek avval,
 Hogy Slemil úr reggel-este
 Utczahosszat járva-járkált
 Várákozva fel s alá —

De a passióknak utján
 Most utószor jár alá-fel
 És e léptek mérnek rája
 Üdvöt és elkárhozást.

Aznap este, hogy agyában
 Megfogamzott a vad eszme,
 Alkonyatra búcsuzóul
 Kisütött a napsugár,

S a vasúti állomásnál
 Általútaozó királyként
 Pillanatra megjelenve,
 Mosolyogva tünt tova.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Másnap aztán tiszta, pompás
 Nap ragyogta át a tájat,
 S ez elé csak olykor-olykor,
 Hogyha port vetett a szél,

De Slemilt ez nem zavarta
 S az álmatlan éj kimúltán
 Hálás szívvel üdvözölte
 A reményadó napot:

„Légy ezerszer üdvözölve
 Tiszta, fényes nap sugára —
 Tiszta, fényes igazomnál
 Légy segítóm, légy tanúm!”

Estefelé még nagyobbra
 Vált a szél, — de ő elindult,
 Miután egy még aránylag
 Új ruhába öltözött,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

S hogy kalapja jobban illjék
 A fejére, bő keretjét
 Megszükíté a Pester Lloyd
 Összehajtott ívivel,

És magával víve apja
 Czifra, régi törösbótját,
 Egy sarokra lesbe állt a
 Rácsos kertés ház elé.

Fel s alá járt, félve elsőbb,
 Majd halálos nyugalommal —
 Ó be illik kurta lábhoz
 A halálos nyugalom!

„Légy ezerszer üdvözölve,
 Tiszta, fényes nap sugára,
 Tiszta, fényes igazomnál
 Légy segítöm, légy tanúm!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Aki engemet bolyongót
 Annyi úton át kísértél,
 Ó ne tűnj le, ó ne hagyj el
 Ezen az egy útamon!

Majd ha láttál rárohanni,
 Majd ha fölhatott a jajja,
 Majd ha felszökött a vére,
 Föl, hozzád, az egekig,

Akkor, ó akkor borúljal
 Alkonyesti bíborodba,
 Fullaszd vérbe a világot,
 Mikor ő elvérezik!

Mert nekem rá több jogom van,
 Több okom van, mint a mórnak,
 Akitől reszketve bújtak
 A szemérmes csillagok:

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Megbocsátva leborulnék,
 Hogyha hűtelennek hinném —
 Az a vétke, az a bűne,
 Hogy sosem volt az enyém!“

És a szél szárnyára vette
 A boszúnak izenetjét,
 Szárnyabúgva, síva, zúgva
 Vitte azt fel a napig —

„Van jogod rá, van jogod rá
Én szívem!“ kiált rekedten
A fiú — és ebb' a perczben
Lép az útra a leány.

INTERMEZZO.

Airy fairy Lilian,
Flitting fairy Lilian

— — — — —

BCU Chaj / Central Cruel little Lilian!

(Tennyson.)

Nyájas olvasó, ha egykor,
Amikor még ifju voltál,
Áttanultad a poézis
Czélszerú szabályait,

BCU Club / Central University Library Club

Úgy tudod, hogy mostan kéne
Gyors erővel, drámamódra
A csomót, melyet kötöttem,
Ujra széllyeloldanom;

S épen most jutott eszembe
Az, aminek sohse kéne
Ujraélni a szivemben:
A magam szerelme az.

Anch' io! Én is szerettem,
 Engemet meg nem szerettek, —
 S amikor eszembe ötlik
 Ez a fájó szerelem,

Nem tudok mesét bogozni
 S nincs erőm bogot megoldni,
 Nem tudok mást, mint sohajtva
 Emlegetni egy nevet.

Itt az egy-en van a hangsúly:
 Egy nevet, egyetlenegyet,
 Melyen kívül semmi más név
 Énnekem nem létezett;

Ezt az egy nevet susogtam
 Halk beszédben önmagamnak,
 Hogyha keltem, hogyha jártam,
 Ha az álom elfogott,

Ezt az egy nevet susogtam
 Lázban égve, vágyban élve
 És ez egy név csengésétől
 Dalra dal kelt ajkamon,

Ezt az egy nevet susogtam,
 Hogyha néha-néha, ritkán,
 Sors kegyelme vagy szeszélye
 Szembeküldött ő v e l e,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

És amig perfekt causeurként
 Médisáltam — a z i d ő r ü l,
 Titkon ajkam azt rebegette:
 „Lilian, ó Lilian!”

Vége annak az időnek,
 Nem sohajtok semmi névre,
 És az égő szerelemnek
 Istenucsce vége már!

Hogyha néha-néha látom
 Bálriportban, tomboláknál
 Vagy egyéb ily alkalomkor
 Nyomtatásban a nevét,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Hosszasabban a szokottnál
 Nézem át a hír rovatját
 S gondolom : legyen megáldva,
 Akié volt e riport,

Legyen áldva a szedő is,
 Aki ezt a hirt kiszedte,
 Legyen áldva a kihordó,
 Akitől ezt megvevém,

S legyen áldva a kis szőke
 Főnek minden aranyszála,
 Áldva a két drága szemnek
 Kéksugárú mosolya,

Áldva tánczos lábacska
 Minden apró libbenése . . .
 Így merengek el sokáig —
 Ám a szívem nem sajog . . .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

És a szívem föl se dobban,
 Majd ha férjhez látom menni,
 Az se bánt, ha mással nemz is
 Fiakat meg lányokat —

Ó de félek, hogy, ha majdan
 A halálos ágyra rogytam
 S az idő int, hogy siessek,
 Mert nagy út vár még reám,

Hogy majd akkor nem bocsúzom
Senkitől, akit szerettem,
S ajkam nem mond ellenimnak
Nyugtató bocsánatot,

S istennek nevét se hívom:
Félhalottan, végsőhajjal
Átsohajtom a halálba:
„Lilian, ó Lilian!”

NYOLCZADIK ÉNEK.

BCC Cluj - Central University Library Cluj

S ím, a kertnek ajtajában
Megjelent a szép leány;
Egy öreg angolnő és egy
Uj napernyő volt vele.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Olyan szép volt, olyan szép volt,
Olyan asszonymódra bájos,
Részegítőbb, mint az absynth,
A havanna s a hasis !

Olyan szivdagasztó édes
A fehér nyak mozdulatja,
Ahogy' a folyton kavargó
Szélrohamtól fordul el,

Mely a könnyü csipkeernyőt
 Majd kitépi a kezéből
 S rászoritja termetére
 Ingerlően a ruhát.

Ó ne menj, ó ne menj,
 Ne a bizonyos halálba!
 Fuss el a fehér nyakadra
 Készülő vad kéz elől!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ó ne állj ki mosolyogva
 Nyilt szeműen a száguldó
 Fékevesztett, sarkantyúzott
 Szabad örület elé!

„Van jogod rá, van jogod rá
 Én szívem!” kiált rekedten
 A fiú és szemmeresztve
 Lép rohan a lány elé...

De amint emelné karját,
 És még egy utolsót lépne,
 A felbúgó szél lekapta
 Fejéről a kalapot,

És lecsapta porba, sárba,
 És kikapva belsejéből
 A Pester Lloyd első lapját,
 Fölvivé az egekig,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

S körbe nyargalt a kalappal
 Utczahosszat, míg Slemil úr
 Ijedt reflexmozdulattal
 Nagyot nyult a semmibe,

S majd, kísérve a járóknak
 Széles szájú mosolyától
 És vagy négy suszter-gyerektől,
 Futott a kalap után.

Semmi vonzó, semmi bájos
 Ebben a vad nyargalásban,
 Ó sohsem volt a bakugrás
 Megnyerő harmónia!

Sohasem gyúlt szerelemre
 Bármely alkalmas leányszív,
 Ha négykézláb rugdalódzott
 Előtte az ideál!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ó nagy isten, mért teremtél
 Kalapot meg két ballábat
 S mért akartad, hogy a földön
 Vargainas is legyen,

S mért akartad, hogy a legjobb
 Ember is nevetve nézze,
 Kárörvendve kikaczagja
 Embertársa bajait?

Ó mily édes kaczagással
 Nevetett a szép leány!
 A lehúnyó nap tűzében
 Csillogtak kis fogai,

Homlokán a selymes fürtök
 Olyan édesen rezegtek,
 Úgy ragyogtak kék szemében
 A mosolynak könnyei!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mint a fénylő ég boltjára
 A jegek fehér felhője,
 Úgy vonult fel kék szeméhez
 Kis, hideg, fehér keze,

S mint felhők mögül az égbolt
 Ki-kibukkan, ha kíváncsi,
 Perczre-perczre feltekintve
 Nézte, nézte a futót —

A személ keservei.

A Slemíl meg tovanyargalt
 Le-lebukva és lihegve,
 Folyton üzve rossz kalapját
 Sokszeszélyű utjain,

Amig végre vad futással,
 Sem kalappal, sem leánynyal,
 Emberekkel sem törődve
 Tünt a messzeségbe el

BCU Cluj / Central University Library Cluj

És ki tudja, hogy valóban
 A kalapját kergeté-e,
 S nem rohant-e, nem futott-e
 Voltakép maga elöl?

Nem futott-e, hogy majd többé
 Azt az arcot meg ne lássa,
 Azt a hangot meg ne hallja
 Soha, soha, sohasem!

EPILOG.

Már a nap letűnt az éjbe,
Csak piros visszfénye lángolt
Fellobogva és lohadva
Mint a bús emlékezet,

Már a szélvész is lelankadt,
Már a fák is csöndesültek,
Néha-néha csak, ha súgták:
Soha, soha, sohasem!

Soha, soha, sohasem! —
Mondjuk el hát még utószor
Mosolyogva és sohajtva:
Isten önnel, kis slemíl!

Váljék önből is filiszter,
 Járdahágó, tollszárrágó
 És kenyérért öklelődő —
 Isten önnel, kis slemíl!

A Slemílt a rohanásban
 Egy barátja fogta meg,
 És megállítván az ifjat,
 Végig mérte kérdezőn.

BCU Chaj / Central University Library Chaj

Nagy-nehéz volt szóba fogni,
 De mikor megkezdte, akkor
 Szakadatlan tört belőle
 Fölzokogva a beszéd.

Majd lecsitult és karöltve
 Fölmenének a barátok
 Abba a szűk kis szobába,
 Melyben a Slemíl lakott,

Ahol a barát leülve,
 Szótalan hallgatta végig
 A Slemíl szerelmi búját
 És szerelmes verseit.

Majd azonban egyik versnél,
 Amely a teremtést szidta,
 Rátekintve a papírra
 Szólt, szavát megnyomva jól:

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Nem, barátom, aki „Isten“-t
 Nagy kezdőbetűvel írja,
 Annak semmi kérdésére
 Nem felel a tudomány!“

Majd meg aztán, hogy Slemíl úr
 Olyan verset olvasott fel,
 Amelyikben egy kegyelmes
 Pillantásért esedez:

„Nem, fiam, aki a csókot
 Kegynek nézi, nem adónak,
 Az ugyan hiába várja
 Asszonyajkak csókjait!“

Majd szivart vett, megmetélte,
 A gyertya tűzébe mártá
 És a füstjét szertefújva
 A homályba visszadólt,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

S míg a gazda nagy zavarban
 Visszarakta a sok irást
 Ágy alá, asztal fiába,
 A pamlagról így beszélt:

„Fiatal vagy, nem tapasztalt —
 Voltam én is egyszer ilyen,
 Irtam verseket robotba,
 Hogy csak úgy kongtam belé —

Abbahagytam, mert beláttam,
Hogy nem új az, amit írok
És a régít sokkal szebben
Már megírták ezeren,

És beláttam, hogy manapság
Jobb a gáz a holdvilágnál
S többet ér egy hausse a börzén,
Mint a legszebb költemény,

6
És a lantomat megütve,
Még utószor, búcsuzóul
Ujkoromnak a prolókját
Eldanoltam imígyen :

Vége a meddő sohajnak,
 Vége a szerelmi dalnak,
 Aki egyre azt daloltam,
 Szerelemről ajkam hallgat,

Nem kívánlak vissza többé,
 Álomcsókok, álomrózsák,
 Képzeletnek tengerénél
 Többet ér egy csepp valóság!"

BCU Cluj / Central University Library Cluj

VÉGE.

EGYETEMI KÖNYVTÁR

720 * 1917. DECZ. 16.

KOLOZSVAR.

GRILL K. cs. és kir. udv. könyvkereskedése.

AZ
ÖTVÖSSÉG REMEKEI

A MAGYAR TÖRTÉNETI ÖTVÖSMŰKIÁLLÍTÁSON.

LEIRTÁK

PULSZKY FERENCZ és RADISICS JENŐ.

2 folio-kötet, 15° művészi kivitelű réz- és
szinnyomatú táblával.

Ára füzve 150 frt, két diszes kötésben 170 frt.

Az 1884-iki magyar történeti ötvösműkiállítás a belőle levont nagy értékű tanulmányokon kívül, irodalmi emléket is hagyott maga után: „Az ötvösség remekei“ cz. díszművet, melynek még készletben levő példányait a hazai műbarátok figyelmébe ajánljuk.

A kétkötetes díszmű külső kiállítás tekintetében tagadhatatlanul legfinnyesebb terméke a magyar könyvpiacznak. A művelődés-történeti szempontból oly nagy fontosságú kiállítás legszebb tárgyaival ismerkedünk meg e munkában, melynek pompás mellékletei a sokszorosító művészet újabb vívmányainak igénybe vételével, mind elsőrangú párisi műintézetekben készültek. A 153 tábla előállításánál heliogravure, rézkarcz és sima könyvnyomat előnyeit egyaránt igénybe vették a szerkesztők, mindenkor az ábrázolandó tárgyak természete- és kívánalmái szerint.

Ezt a pompás munkát, melynek megrendelői közt mindjárt az első helyen Király Ö Felségének nevét találjuk, s a melyet a magyar arisztokracia is szokatlan érdeklődéssel karolt föl, a komoly tudós s a szép iránt érdeklődő műbarát, egyenlő érdeklődéssel lapozhatja.